

leznica ni za nič. Neki francoski podjetnik je delal, kakor se mu je zdelo najboljša za svoj žep, in železnica se zdaj ne more izročiti prometu. Lepo gospodarstvo!

Ogersko. Nekateri katoličani se vedno bavijo s to mislijo, da svetli cesar ne bodo potrdili postave o civilnem zakonu. Naj bi rajši delali na to, da magnatje v gosposki zbornici ne bodo jeseni vsprejeli predlog o enakopravnosti židovske vere, državnih matičnih knjigah, veri otrok iz mešanih zakonov in o svobodnem izvrševanju bogoslužja. Ako te predloge propadejo, potem bo tudi konec civilnemu zakonu.

Galisko. Dne 27. avgusta se je o priliki razstave v Levovu otvoril gališki kmetijski shod. Prišlo je blizu 3000 kmetov iz vseh galiških okrajev. Na razstavišču jih je pozdravil knez Sapiecha. Odgovoril mu je kmet Skwara naglašajoč, da kmetje želijo skupno delati s plemenitaši za blagor dežele.

### Vunanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. so te dni poslali pismo nemškemu katoličanom, zbranim v Kolinu ob Reni, v katerem jih očetovsko opominjajo, naj bodo zložni v sedanjih žalostnih časih in naj se zlasti brigajo za roko-delce in delavce, da ti ne bodo imeli vzroka, puntati se.

Italjansko. Vlada je zankazala, naj se strogo pazi na brzozjavke o razmerah na Siciliji. Torej izjemno stanje je sicer prenehalo, vendar se je bati novih neredov. Ljudstvo pač potrebuje dela in jela. — Časniki poročajo, da se ministerski predsednik, Crispi, trudi, naj bi italijanski kraljevič dobil katero avstrijsko nadvojvodinjo za ženo.

Francosko. Postavo zoper anarhiste ali prekucne pridno rabijo, vendar pa včasih nedolžne dobi policija v roke, in potem vladi nasprotni časniki udrihajo po vladi, da je kaj. Tako so po nedolžnem zaprli pariškega občinskega svetovalca Brarda in župana v Lédenoru Fromenta.

Nemško. Oni teden so zborovali nemški katoliški škofi v Fuldi in prve dni tega tedna nad 3000 vnetih katoličanov na 41. splošnem katoliškem shodu v Kolinu ob Reni. — Te dni so zopet nekateri časniki pretresovali, ali ne bi bilo dobro, da bi nemški cesarjevič bil namestnik v Lotaringiji in Alzaciji, da bi se bolj ponemčili prebivalci teh dveh dežel, ki še vedno več ali manj gorijo za Francosko.

Rusko. Car že nekaj tednov sem boleha. Pravijo, da ima influenco. Vendar ni nobene nevarnosti. Ker zdravniki želijo, naj se car preveč ne napenja; zaradi tega so se opustile velike vojaške vaje v Smolensku, bržčas pa tudi zaradi kolere, ki tu in tam s svojo mrzlo roko pobira ljudi.

Bolgarsko. Ministerski svet je sklenil, da ne bodo pustili Cankovu, povrniti se v domovino, ker je vedno roval zoper bolgarskega kneza. Cankov pa misli vzlic temu iti v Sredec, glavno mesto. Če hočejo, naj mu zabranijo vstop v deželo, ali pa ga naj zapró. Nesrečni mož vedno le na to gleda, da bi postal na Bolgarskem ministerski predsednik, če tudi s pomočjo Rusov; in zlasti ga v oči bode katoliški knez.

Srbsko. Sedanja vlada hoče pomesti z radikalci, posebno z radikalnimi učitelji, kateri so se več brigali za politiko, kakor šolo. Učni minister je že več učiteljev odpustil iz države službe. Učiteljske v Belemgradu bode popolnoma preosnovano. Na večih krajih so šole zaprli in to bode gotovo na kvar izobraženju ljudstva.

Azija. Med Kitajci in Japonci se ni prišlo do večje bitke, vendar se obe državi pridno oborožujeta. Japonski plemenitaši so posodili vladi 80 milijonov. Tudi Kitajci so postali živahnejši. Cesar je zapovedal, naj 10.000 mož v Mandžuriji in blizu Pekinga prime za

orožje in naj se napotijo proti meji. — Ruska vlada je gledé te vojske bojda teh mislij: naj zmaga Kitaj ali Japan, kraljestvo Koreja mora biti neodvisno.

## Za poduk in kratek čas.

### Cerkev Sv. treh Kraljev na Pohorju.

Nekdaj jako sloveča romarska cerkev Sv. treh Kraljev na vrhu krasnega Pohorja je bila že tako zanemarjena, da se že skoro ni smela več v njej opravljati najsve-tejša daritev. Skrbni Tinjski dušni pastir in vrla cerkvena ključarja te cerkve začeli so Tinjske farane nagovarjati in prositi, da bi to poprej tako slavno romarsko cerkev zopet popravili. In glejte! Bog je v kratkem času naklonil temu pobožnemu podjetju mnogo blagih dobrotnikov; kajti cerkev stoji že popolnoma prenovljena od zunej in znotrej, lepa, bela, kakor nedolžna nevesta!

Venec tega popravila, to je pozlačeno jabolko in križ, bode se dne 8. septembra, na praznik Marijinega rojstva, slovesno blagoslovil in na zvonik potegnil. Popravilo je stalo čez 1000 goldinarjev. Nekaj je imela cerkev denarja, drugo pa je dala občina in posamezni dobrotniki. Stavbeni les so kmetje darovali. Tudi vožnjo lesa, apna, kamenja, peska, vode, so kmetje brezplačno opravili. Med prve dobrotnike z največjimi darovi moramo pa imenovati: Gospoda grofa Ignaca Atems-a, ki so iz grajščinskih logov darovali stavbenega lesa v vrednosti do 100 gld.; vrla cerkvena ključarja, Gregor Tomažič in Janez Janžič, sta darovala vsak 100 gld.; lesotržec g. Janez Verhovšek je dal 20 gld., in še bo cerkvi kupil dve novi banderi; Neža Godec je obljubila 30 gld. za strelovod na cerkvi. Bog povrni stoterno vsem blagim dobrotnikom, ki so kaj pripomogli k lepšanju hiše božje! Zidana je ta cerkev v gotiškem slogu. Dolga je 17 sežnjev, široka 8 sežnjev. Šest močnih stebrov jo deli v tri ladje. Oltarje ima 3; orgel pa še nima. Tlak je prsten.

K temu naj pristavim nekaj zgodovinskih črtic o tej cerkvi Sv. treh Kraljev. Kakor se čita v župnijski kroniki in slovi po ustnem izročilu, pozidal je cerkev baje nemški cesar Henrik IV. na željo papeža Gregorja VII. Mimo te cerkve je vodila nekdanja rimska cesta iz Slov. Gradca do Ptuj in Konjiškega polja. Do vlade cesarja Jožefa II. je bila pri Sv. treh Kraljih zelo obiskovana, sloveča božja pot. Posebno radi so prebivalci iz Podravske doline ali »Zaplaninskih« krajev, celo Koroškega prihajali sem na božjo pot. Cerkev je bila bogata. Imela je velike vinograde, dragocene cerkvene posode in precej denarja. Ali vlada cesarja Jožefa II. je ukazala cerkev zapreti, njeno premoženje pa je potegnili v verski zaklad. Čez kakih 20 let pozneje začela se je zopet v tej cerkvi služba božja opravljati. Ali romarjev ni več toliko dohajalo. Vsled tega so tudi darovi za cerkev čedalje pičleje dotekali, in tako ni bilo več mogoče velikanske cerkve popravljati. Bila bi skoraj opuščena, ko bi je poprejšni stari cerkveni ključar Mlakar ne bil začel zopet popravljati. Dobri mož je vsled obilnih stroškov, ki ga je to popravilo zadelo, skoraj ubožal.

Pripoveduje se, da so romarji vsled zaobljub k tej cerkvi na priprošnje Matere božje in sv. treh Kraljev bili na čudežen način raznih nadlog rešeni. Neki od rojstva slep otrok iz Smolnika zadobil je zopet pogled, ko so stariši k Sv. trem Kraljem božjo pot opravili. — Neki slovenski jetnik na Turskem je bil po storjeni obljubi, romati k Sv. trem Kraljem na Tinji, srečno rešen

iz grozovite sužnosti. Iz hvaležnosti je prinesel one verige, v katere je bil vkovan, v cerkev Sv. treh Kraljev, kjer se zdaj za oltarjem visé. — V trgu Sv. Lovrenca ob koroški železnici je razsajala kuga. Po slovesnem romanju k Sv. trem Kraljem je kuga koj prenehala.

Dal Bog, da bi sedaj, ko je cerkev čedno ponovljena, zopet radi prihajali romarji k Sv. trem Kraljem ter si tukaj po mogočni priprošnji Matere božje in sv. treh Kraljev izprosili obilo milosti in pomoči v dušnih in telesnih stiskah!

**Smešnica.** Mojster vpraša pokrivače na strehi: »Koliko vas je gori?« »Trije smo«, mu odgovorijo. Mojster zaukaže: »Polovica vas naj hitro dol pride!«

## Razne stvari.

(Pomiloščenih) je bilo od svetlega cesarja dne 23. avgusta 61 kaznjencev v vseh avstrijskih kaznilnicah; med drugimi v Gradcu 3, v Mariboru 4, v Ljubljani 4 in v Begunjah 3.

(Občeni zbor.) Predstojništvo dijaške kuhinje v Mariboru vabi uljudno vse ude društva k občnemu zboru, kateri se obhaja v Mariborski čitalnici dne 3. septembra ob 11. uri. Če bi se takrat ne sešlo postavno število društvenikov, zborovalo bo ob 12. uri istega dne vsako število.

(Bralno društvo) v Gornji Radgoni ne priredi dne 2. septembra ustanovne slavnosti, ampak zaradi nekaterih zavir, dne 16. septembra. Prosimo torej vse prijatelje, da to blagovoljno na znanje vzamejo. Dne 16. septembra pa se bo de ta tako dolgo pričakovana slavnost, za katero prosimo mnoge udeležbe in prijazne podpore, gotovo vršila. Na svidenje torej v nedeljo dne 16. septembra ob 1/2 4. uri popoldne pri Skerlecu!

Osnovni odbor.

(Vabilo k veselici), katero s prijaznim sodelovanjem slavnega tamburaškega zbora Mariborske čitalnice pod vodstvom gosp. Mirosl. Nerat-a priredi »Delavsko bralno in pevsko društvo« dne 2. septembra t. l. v prostorih hotela »Nadvojvoda Ivan«. Pri veselici poje moški in svira tamburaški zbor. Redni, kakor tudi podporni udje so prosti vstopnine. Vstopnina za neude 20 kr., obitelji 40 kr.

(Telegram.) Povodom ustanovitve slovenskega pevskega društva v Ljutomeru priredila se bo de v nedeljo, 2. septembra, v stari pivovarni v Ljutomeru veselica s sledečim vspeedom: občni zbor, koncert, gledališka igra, prosta zabava. Začetek ob 5. uri popoldne.

Vavpotič.

(»Slov. Leonina«.) V torek dne 4. septembra bo de v Celju pri preč. g. opatu osnovni zbor Slov. Leonine. Ob 8. uri bo de sv. maša, ob 9. uri pa zborovanje. Kolikor slišimo, bo de vdeleževanje mnogobrojno, izlasti iz Primorja in Kranjskega.

(Izlet.) V nedeljo, 2. septembra popoldne ob treh priredi podružnica sv. Cirila in Metoda Slovenjebistiška izlet v Spodnjo Polskavo. Snidejo se pri gosp. Karolu Hrastniku. Sodeloval bo tamburaški zbor Slov. Bistriški, kojega vodi g. Poljanec iz Črešnjevca. S tem vabi vse prijatelje podružnice in tamburaške godbe, naj se udeležiti blagovolijo prav obilno.

Odbor.

(Štajarska kapucinska pokrajina) je sprejela novo naselbino poleg centralnega pokopališča v Gradcu, in tje sta odločena P. Bonifac Schweinzer za prednika in P. Karol Kemperle.

(Davico) imajo nekateri otroci Ptujске okoliske šole in vsled tega je gosposka to šolo zaprla za 14 dnij.

(»Stariši, podpirajte šolo!«) To v dobrem duhu pisano knjižico je drugič izdal g. Ant. Kosi. Svoje bralce opozarjamo na dotično oznanilo v današnjem listu.

(Ženska podružnica) sv. Cirila in Metoda v Št. Juriju ob juž. žel. priredi pri Cestnem Jožetu v nedeljo, dne 2. septembra letno zborovanje z običajnim dnevnim redom in veselico, h kateremu vabi mnogobrojne prijatelje odbor.

(Spremembe v frančiškanski pokrajini Sv. Križa.) V Brežicah: P. Maks Senica, gvardijan, P. Odorik Kreiner, vikar, P. Godefried Hlebec. V Nazarji: P. Kasijan Zemljak, vikar, P. Kajetan Kogej, katehet.

(Novo kočó »Slov. planinskega društva«) na Molički planini je blagoslovil 16. avgusta č. g. Miloš Šmid, župnik Solčavski.

(Sodnijske spremembe.) Dvorni svetovalec Karol Klimbacher je imenovan podpredsednikom c. kr. deželnega nadsodišča v Gradcu. Okr. sodišča kancelist v Rottenmannu Fr. Kramberger je premeščen v Maribor. Okr. sodišču pristav A. Kokol v Mokronogu je premeščen v Maribor in ob enem prideljen sodišču v Šoštanju, avskultant A. Modrinjak v Celju je imenovan pristavom v Mokronogu.

(Most čez Savo) pri Radečah je zadnjo nedeljo ob 10. uri slovesno blagoslovil č. g. Zagorjan, župnik v Radečah. Navzoči so bili kranjski deželni glavar in c. kr. deželni predsednik, več odličnih gospodov in mnogo ljudstva s Kranjskega in Štajarskega. Popoldne ob 3. je bila ljudska veselica, pri kateri je svirala ptujška godba.

(Cesta v Solčavo) bo de kmalu dodelana, le škoda, da je v kratkem plaz dvakrat čez njo potegnil. Sedaj se začinja popravljati cesta od Ljubnega do Luč.

(Za vsprejem v dijaško semenišče) v Mariboru je prosilo 72 gimnazijcev. Od teh so ti-le vsprejeti: Debeljak Jož. iz Slov. Gradca, Dolinšek Jan. iz Ptuj, Arnuš Ozvald od Sv. Lenarta pri Veliki nedelji, Fišinger Jož. od Sv. Lovrenca v Puščavi, Jager Avg. od Sv. Jakoba v Slov. gor., Jehart Ant. od Sv. Lovrenca v Puščavi, Lah Jan. iz Ljutomera, Letonja Fr. iz Ptuj, Koderman Karol iz Frankolovega, Kitak Jan. iz Rogateca, Koprivšek Val. iz Vranskega, Kociper Rud. iz Ormoža, Pišek Jož. iz Slivnice, Šanda Karol iz Rogateca, Šegula Fr. od Sv. Marjete niže Ptuj, Šumer Jurij iz Trbovelj, Spindler Al. od Male nedelje, Šlebinger Jan. od Sv. Ane na Krembergu, Tiller Viktor iz Brežic in Vargazon Ernst iz Središča.

(Požar v Cirkovicah.) Dne 23. avgusta je v jutru 1/2 4. uri zgorela pri Marovšekovi koči streha, škedenj in vsa krma in slama. Ogenj je bržčas zatresel kak mlečnozobi tobakar.

(Ponesrečil) je v Lembahu 22. avgusta 13letni F. Vordnig, ko se je igral z mlatilnim strojem; levo roko mu je stroj popolnoma zdrobil.

(Zgubil) je od Sv. Jurja v Slov. goricah do Maribora neki naročnik »Slov. Gosp.« denarnik s 15 gld. Kdor ga je našel, naj pošlje po odbitku 1 gld. za svoj trud v župnijski urad k Sv. Ani v Slov. goricah, pošta Sv. Lenart.

(Duhovniške spremembe.) Mestno župnijo Sv. Lovrenca v Brežicah je dobil č. g. Jožef Kočevar, župnik v Tribunjah. Č. g. Franc Simonič, korvikarij pri stolni cerkvi, postal je II. mestni kaplan v Mariboru. Č. g. Anton Cestnik, kaplan v Rušah, pride za korvikarija k stolni cerkvi v Mariboru in novomašnik č. g. Alojz Šijanec za kaplana v Ruše.

## Loterijske številke.

|                          |                    |
|--------------------------|--------------------|
| Gradec 25. avgusta 1894: | 23, 73, 5, 47, 63  |
| Dunaj „ „ „              | 90, 35, 21, 76, 53 |